

UDENRIGSMINISTERIET

Miljø- og Planlægningsudvalget
(2. samling)
MPU alm. del - Svar på Spørgsmål 52 og 60
Offentligt

Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg

DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail um@um.dk
<http://www.um.dk>
Girokonto 3 00 18 06

OMTRYKT (27/4-05)
(Svarene er ENDELIGE)

Bilag
1 x 5

Journalnummer
73.D.204.i

Kontor
Erhvervsinstrumenter i 26. april 2005
udviklingsbistand

Ad MPU alm. del 52.

I besvarelse af udvalgets spørgsmål om offentlighedsregler kan jeg oplyse, at den undersøgelse, jeg omtalte på udvalgets samråd den 18. marts 2005, vedrører en analyse af muligheden for yderligere kapitaludlodning fra IØ Fonden og ikke en analyse af offentlighedsregler. Spørgsmålet om offentlighedsregler vil indgå i min besvarelse af spørgsmål vedr. IFU og IØ på et kommende samråd i Folketingets Udenrigsudvalg.

Per Stig Møller

Folketinget - Miljø- og Planlægningsudvalget

Christiansborg, den 21. marts 2005

Aktnr. 42

Arkiv 7
Joh
C/S
22/3

✓

ERH	-	Bil.
22. MAR. 2005		
73	D.	204. i.

Udvalget udbeder sig - i 5 eksemplarer - ministerens besvarelse af følgende spørgsmål:

Ad

MPU alm. del

- 52 I forlængelse af samrådet med udenrigsministeren den 18. marts 2005 bedes ministeren bekræfte, at den fortsatte undersøgelse omkring IØ-fondens virke vil indeholde en ny analyse af de offentlighedsregler, som gælder for fonden.

P.u.v.

Christian Wedell-Neergaard
formand.

UDENRIGSMINISTERIET

Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg

NOTYABEF.

27. APR. 2005

10¹⁵

Den Danske Erhvervsforening

Bilag

1 x 5

Journalnummer

73.D.204.i

Kontor

Erhvervsinstrumenter i 26. april 2005
udviklingsbistand

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>
Girokonto 3 00 18 06

Ad MPU alm. del 60.

Vedlagt fremsendes i 5 eksemplarer mit talepapir fra samrådet i Miljø- og Planlægningsudvalget den 18. marts 2005.

Per Stig Møller

TALEPUNKTER

UDENRIGSMINISTERIET

Til: Udenrigsministeren J.nr.: 73.D.204.i.
CC: Bilag:
Fra: Erhvervsinstrumenter i Dato: 11. marts 2005
udviklingsbistand.
Emne: Åbent Samråd d. 18. marts 2005 i
Miljø- og Planlægningsudvalget vedr.
IØ Fondens involvering i Poldanor,
Fondens miljøkrav og evt. konkrete
ændringer.
Talepunkt. Rev.

Samrådsspørgsmål B: Udenrigsministeren bedes redegøre for IØ-fondens involvering i Poldanor (jf. artiklerne i SID's fagbladet den 10. december 2004).

Samrådsspørgsmål C: Udenrigsministeren bedes oplyse om sin holdning til IØ-fondens involvering i Poldanor, herunder om ministeren er tilfreds med fondes miljøkrav til projektet, og kontrollen af hvorvidt disse efterleves i praksis.

Samrådsspørgsmål D: Vil udenrigsministeren på baggrund af de seneste oplysninger ændre vilkårene for IØ-fondens fremtidige virke, og hvilke konkrete ændringer vil ministeren allerede nu tage initiativ til.

Besvarelse:

Jeg vil indledningsvis udtrykke min værdsættelse af samrådet med dette udvalg, der har en naturlig interesse i spørgsmålet om Poldanor. Eftersom de tre samrådsspørgsmål er tæt forbundne, vil jeg give en samlet besvarelse heraf.

IØ (Investeringsfonden for Østlandene) har til formål at fremme økonomisk samarbejde mellem Danmark og de reformvenlige østlande til gavn for såvel

det generelle øst/vest-forhold som for dansk erhvervsliv og beskæftigelse. IØ skal virke under *forretningsmæssige principper* og i nært samarbejde med det private erhvervsliv. Når IØ går ind i en investering, skal det naturligvis ske under iagttagelse af de relevante standarder på miljøområdet.

● Fonden er oprettet ved lov som en *selvejende institution*, der ledes af en bestyrelse og en direktion, der har ansvaret for den daglige drift af fonden. Bestyrelsen udstikker retningslinjerne, herunder miljøretningslinjer, for Fondens arbejde. Det er direktionens ansvar at sikre, at projekter gennemføres i overensstemmelse med disse retningslinjer. Bestyrelsen monitorerer på grundlag af de fremlagte rapporter administrationens arbejde hermed.

● Fondens oprindelige miljøpolitik fra 1996 krævede, at alle lokale miljøregler var overholdt. Derudover blev det for de enkelte projekter vurderet, om kritiske miljøparametre for de enkelte brancher, f.eks. gylle på landbrugsområdet, levede op til niveauet i de danske regler. Hvis der var afvigelser, skulle disse både kvantificeres og kvalificeres, hvorefter der skulle aftales en plan for gradvis opfyldelse af de danske miljøstandarder.

Jeg vil tillade mig at omdele et papir fra IØ, som redegør for Fondens nuværende miljøpolitik.

Fondens specifikke retningslinier for opbevaring af gylle er som nævnt i papiret løbende blevet strammet. I henhold til de nugældende regler fra 2003 vil fonden, når den træder ind i en investering, kræve, at forholdene omgående bringes op på dansk standard.

Jeg mener generelt, at IØ's miljøpolitik og konkrete retningslinjer er fornuftige, og at Fonden er opmærksom på behovet for løbende tilpasning heraf.

Det er som nævnt direktionens ansvar, over for bestyrelsen, at sikre, at retningslinjerne bliver fulgt i praksis.

* * * * *

Mere specifikt om situationen for Fondens landbrugsprojekter i Østeuropa og Rusland, har IØ oplyst følgende. Jeg citerer:

”Langt de fleste svinefarme, som danske landmænd i samarbejde med IØ er involveret i, er bygget op omkring tidligere statsfarme, der ved overtagelsen bar præg af årtiers forfald som følge af dårlig ledelse og manglende investeringer – ikke mindst inden for miljøområdet.

Der har været behov for betydelige investeringer inden for alle tænkelige områder, det være sig nye avlsdyr, staldinventar, maskineri og udstyr samt tidssvarende faciliteter for de ansatte med sigte på at bringe farmene op til dansk standard.

Danske virksomheder har leveret maskiner og udstyr for et beløb i størrelsesordenen 140 mio. kr. Hertil kommer løbende eksportindtjening fra salg af reservedele, avlsdyr samt konsulentbistand.

På farmene er der skabt i alt omkring 1.000 arbejdspladser, hvortil kommer en afledt beskæftigelseeffekt hos slagterier, forædlingsvirksomheder og andre lokale virksomheder. Med introduktionen af nyt avlsmateriale og moderne produktionsmetoder er der yderligere skabt grundlag for en øget eksport af svinekød til markeder, hvor der stilles kvalitetskrav, som de tidligere statsdrevne farme ikke kunne klare.” Citat slut.

Om virksomheden Poldanor vil jeg især fremhæve, at Poldanor er det første større projekt, som IØ blev involveret i indenfor svineproduktion i Central- og Østeuropa. Fondens engagement i projektet løb fra 1994 til 2003.

IØ har herom oplyst, og jeg citerer:

"Fonden tegnede i 1994 anparter i Poldanor for 2,4 mio. kr., svarende til ca. 25% af selskabets anpartskapital. I 1995 deltog IØ pro rata i en kapitalforhøjelse med 4,9 mio. kr. IØ solgte i 2000 sine anparter til den danske partner, Polen Invest A/S.

I perioden 1994-1999 har IØ ligeledes ydet lån til Poldanor svarende til i alt 26,9 mio. kr. Lånene er ydet på IØ's normale vilkår og er tilbagebetalt af Poldanor i perioden 1995-2003.

På grund af de danske partners bortfald [danske partnere: Bente Beckvard og Bagge Hansen], tog IØ i 1997 initiativ til en finansiel rekonstruktion af et andet landbrugsprojekt i Polen, Pomrol Agro. Resultatet af denne rekonstruktion blev, at Poldanor overtog samtlige anparter i dette selskab. Poldanor overtog tillige som led i rekonstruktion et lån på 1,6 mio. kr., som IØ oprindeligt havde ydet til Pomrol Agro. Også dette lån er fuldt tilbagebetalt." Citat slut.

Efter de kritiske forhold omkring Poldanor kom frem i december 2004, besluttede IØ at lade et af de store danske konsulentfirmaer (Carl Bro) undersøge den konkrete sag og tillige – og det skal fremhæves - miljøet i de i alt 11 aktive IØ-projekter indenfor svineproduktion i Østeuropa og Rusland.

Fonden offentliggjorde kort herefter de foreløbige resultater af konsulentfirmaets undersøgelse af Poldanor. Det fremgår af Fondens oplysninger, at alle nye gylleanlæg er etableret i overensstemmelse med dansk og polsk lovgivning. På Poldanors budget for 2005 er afsat ca. 9 mio. kr. til konstruktion af nye gyllelaguner. Det fremgår også af Fondens oplysninger, at alle laguner vil være overdækket inden maj 2005, hvor de polske krav til overdækning træder i kraft. Undersøgelsen viser dermed foreløbigt, at Poldanor har opfyldt alle polske love og i al væsentligt levet op til de danske love og regler i forbindelse med opbevaring af gylle.

Når jeg siger, at IØ ” i alt væsentligt ” har levet op til danske love og regler i forbindelse med opbevaring af gylle, betyder det, at ikke alle

laguneoverdækninger var i overensstemmelse med de danske regler, da konsulentfirmaet besøgte farmene i december 2004. Dette fremgår af de foreløbige konklusioner fra miljøundersøgelsen af Poldanor.

Konklusionerne var på det tidspunkt, at Poldanor overholder polsk lovgivning. På enkelte punkter (overdækning af gyllelaguner på to farme) overholder Poldanor ikke dansk lovgivning. Poldanor er som nævnt og iflg. undersøgelsen i færd med at udføre de nødvendige ændringer, eller har søgt myndighederne om tilladelse til at gennemføre ændringer. F.eks. etablering af en ny fortank og tre nye laguner.

Undersøgelsen pågår endnu. Den omfatter gyllehåndtering, anvendelse, tilladelser og karakteren af det omgivende miljø. IØ oplyser, at der på alle områder vil blive foretaget en bench marking med danske regler.

Der er tale om oplysninger fra en privat virksomhed. IØ har ikke længere andel eller lån i denne virksomhed. IØ kan derfor ikke disponere frit over materialet, men har gjort en sammenfatning tilgængelig på Fondens hjemmeside.

Der er enkelte eksperter, der har sået tvivl om konklusionerne i konsulentfirmaets indledende undersøgelse. Udenrigsministeriet har derfor bedt IØ om at forholde sig til disse betragtninger og til konsulentfirmaets foreløbige undersøgelsesresultater.

Det er efter min opfattelse *rimeligt at afvente det endelige resultat* af konsulentundersøgelsen, altså den samlede miljøundersøgelse af Poldanor og samlige svineprojekter, som Fonden nu er involveret i i Østeuropa og Rusland, før der drages konklusioner om IØ's konkrete efterlevelse af Fondens retningslinjer på dette område. Fonden oplyser, at et resultat forventes i april i år. [men har ikke for nærværende kunnet oplyse konkret dato.]

* * * * *

Jeg vil gerne afslutningsvis understrege, at den kritik, der har været fremme i medierne, selvsagt må tages alvorligt, og at sagen undersøges til bunds.

Men det må i første omgang være IØ Fonden, der som en selvejende institution sørger for, at sagen bliver fuldt belyst. Dette er foreløbig godt i gang med den igangværende undersøgelse.

Skulle der vise sig behov herfor, er regeringen helt sikker på, at IØ's bestyrelse er klar til en gennemgribende opstramning af Fondens miljøretningslinjer.

I første omgang må det imidlertid være rigtigt at afvente resultatet af den samlede miljøundersøgelse. Og det må være svaret på spørgsmål D.

Jeg vil selvsagt holde Miljø- og Planlægningsudvalget orienteret om resultatet af denne undersøgelse.

Erhvervsinstrumenter i udviklingsbistand